

Osnovna šola

RODICA

IZBIRNI PREDMETI V DEVETLETKI

Rodica
marec 2008

Seznam izbirnih predmetov

Izbirni predmeti v devetletni osnovni šoli so priložnost, da učenci del predmetnika v zadnjem triletju izberejo po svojih željah, pri tem pa upoštevajo svoja nagnjenja, sposobnosti, pa tudi bodoče poklicne odločitve.

Izbirni predmeti učencem omogočajo, da poglobijo in razširijo znanje predmetnih področij, ki jih zanimajo. Večina izbirnih predmetov je enournih (izvajajo se enkrat tedensko po 1 uro), izjema so tuji jeziki (2 uri na teden).

Zakon o osnovni za šolsko leto 2008/2009 prinaša nekaj novosti pri odločitvah za izbirne predmete:

učenec v 7., 8. in 9. razredu izbere 2 uri izbirnih predmetov,

- učenec lahko izbere 3 ure izbirnih predmetov, če s tem starši soglašajo,
- učenec, ki obiskuje glasbeno šolo z javno-veljavnim programom, je lahko na predlog staršev oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih,
- učenec izbirnih predmetov ne izbira več po sklopih (naravoslovno – tehnični, družboslovno – humanistični).

Šola ponuja nabor predmetov, ki jih predstavljamo v nadaljevanju. Razporeditev predmetov po sklopih je pripravljena zaradi vsebinske preglednosti. Izbor nekaterih predmetov je vezan na razred oz. otrokovo predznanje in izbire v preteklih šolskih letih. Šola bo izvajala tiste predmete, za katere se bo odločilo največ otrok. Glede na število oddelkov in učencev bomo v novem šolskem letu lahko organizirali 24 skupin, če ne bo normativnih sprememb.

Pouk izbirnega predmeta je vključen v otrokov urnik, praviloma na začetku ali proti koncu pouka. Nekatere vsebine lahko tečejo izjemoma tudi strnjeno izven rednega urnika. Obisk izbirnih predmetov je obvezen, predmeti se ocenjujejo s številčno oceno od 1 do 5.

Učenci se v skupine izbirnih predmetov razvrstijo do začetka novega šolskega leta, v septembru pa lahko skupino še zamenjajo, če je v skupini, kamor želijo, še prostor.

Aktivnosti v posameznem šolskem letu:

- prva izbira izbirnega predmeta – marec,
- določitev predmetov za naslednje šolsko leto in druga izbira izbirnega predmeta – maj,
- predlog urnika izbirnih predmetov – junij.

Seznam izbirnih predmetov

SEZNAM IZBIRNIH PREDMETOV

NARAVOSLOVNO–TEHNIČNI PREDMETI

1. ASTRONOMIJA
2. ELEKTRONIKA Z ROBOTIKO
3. ROBOTIKA V TEHNIKI
4. PROJEKTI IZ FIZIKE IN TEHNIKE
5. PROJEKTI IZ FIZIKE IN EKOLOGIJE
6. LOGIKA
7. MATEMATIČNE DELAVNICE
8. OBDELAVA GRADIV
9. OKOLJSKA VZGOJA
10. RAZISKOVANJE ORGANIZMOV V DOMAČI OKOLICI
11. ORGANIZMI V NARAVNEM IN UMETNEM OKOLJU
12. RASTLINE IN ČLOVEK
13. POSKUSI V KEMIJI
14. KEMIJA V ŽIVLJENJU
15. RAČUNALNIŠKI PREDMETI
16. NAČINI PREHRANJEVANJA
17. SODOBNA PRIPRAVA HRANE
18. ŠAH
19. IZBRANI ŠPORT - NOGOMET
20. ŠPORT ZA SPROSTITEV
21. ŠPORT ZA ZDRAVJE
22. ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI

DRUŽBOSLOVNO HUMANISTIČNI PREDMETI

1. FILOZOFIJA ZA OTROKE
2. GLASBENI IZBIRNI PREDMETI
3. GLEDALIŠKI KLUB
4. LITERARNI KLUB
5. RETORIKA
6. ŠOLSKO NOVINARSTVO
7. LIKOVNO SNOVANJE 1, 2, 3
8. NEMŠČINA 1, 2, 3
9. FRANCOŠČINA 1, 2, 3
10. TURISTIČNA VZGOJA
11. VERSTVA IN ETIKA
12. VZGOJA ZA MEDIJE (tisk, radio, televizija)
13. ETNOLOGIJA
14. DRŽAVLJANSKA KULTURA
15. UMETNOSTNA ZGODOVINA
16. RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA

NARAVOSLOVNO-TEHNIČNI PREDMETI

1. ASTRONOMIJA

Astronomija je fizikalna znanost. Fizika se ukvarja z razlaganjem zakonitosti v naravi. Astronomija raziskuje zakonitosti v vesolju. Osnovno poznavanje astronomije je pomembno za uvrstitev človeka v časovno-prostorski okvir. Astronomija se ukvarja z mnogimi zanimivimi vprašanji in se dotika bistvenih človekovih vprašanj.

Predmet se izvaja v treh neodvisnih sklopih po eno leto. Prva stopnja se imenuje Sonce, Luna in Zemlja, druga stopnja se imenuje daljnogledi in planeti in tretja zvezde in vesolje. Imena posameznih stopenj v grobem povedo tudi vsebino predmeta.

Konkretno učenci spoznavajo vrste objektov v vesolju, njihove oddaljenosti in velikosti, orientacijo po nebu, gradnike Sončevega sistema; opravljajo preprosta opazovanja in astronomska opazovanja Lune, Sonca, planetov, zvezd in gruč zvezd.

2. ELEKTRONIKA Z ROBOTIKO

Predmet elektronika z robotiko naj bi dal učencu predstavo, kaj se za naslovom skriva in tako olajšal kasnejšo odločitev o izbiri poklica.

Učenje naj bi bilo čim bolj aktivno in motivirano. Začnemo ga tako, da si zastavimo nalogo, ki jo pogosto srečujemo. Da jo rešimo, rabimo poleg čuta za opazovanje in sklepanje tudi nekaj elektronike. Spoznamo tranzistor, pogost element je tudi dioda. S tranzistorskimi vezji lahko izvajamo različne operacije.

V takem slogu se učenje nadaljuje. Zastavljamo si naloge in jih skušamo reševati. Zadnji del »pokuka« v robotiko. Robotika najbrž pomeni nalogo spoznati in sestaviti stroje, ki bi nadomestili človeka.

Predmet je vsebinsko povezan s predmeti s področja naravoslovja in tehnike, zlasti s fiziko.

Seznam izbirnih predmetov

Obseg predmeta: 1 ura tedensko v 9. razredu.

Splošni cilji predmeta:

- učenci spoznajo karakteristike in vlogo posameznih komponent in podsistemov,
- urijo se v reševanju problemov,
- pridobijo si kritičnost pri vrednotenju rezultatov in vadijo predstave lastnih zamisli in s sogovorniki iščejo najboljše rešitve.

3. ROBOTIKA V TEHNIKI

Robotika v tehniki je enoletni tehnični izbirni predmet, pri katerem učenci pridobivajo osnovna spoznanja o geometriji in konstrukciji tipičnih oblik robotskih rok, o elektronskih krmiljih, ki so potrebna za računalniško vodenje, o čutilnikih (senzorjih), ki omogočajo povratno delovanje na krmilje. Spoznajo različna področja, v katerih ima robotika pomembno vlogo. Pri pridobivanju praktičnih izkušenj si pomagajo z uporabo ustreznih didaktičnih sestavljanek, s katerimi gradijo delujoče, računalniško krmiljene modele strojev, naprav in robotskih rok.

Pouk je zasnovan praktično, z delom na projektnih nalogah.

Predmet je vsebinsko najbolj povezan z naravoslovjem in tehniko, tehniko in tehnologijo, računalništvom, matematiko (geometrijo) in fiziko.

Učenci in učenke lahko izberejo predmet v 8. razredu.

Splošni cilji predmeta:

- spoznavajo osnovne pojme robotike in računalniško vodene proizvodnje,
- berejo, rišejo in sestavljajo sheme električnih krmilj in razumejo njihovo delovanje,
- načrtujejo in s sestavljanekami izdelajo različne računalniško krmiljene modele,
- poznajo vlogo računalniškega vmesnika pri krmiljenju strojev in naprav,
- pridobivajo in uporabijo informacije in znanja s področja robotike,
- spoznavajo poklice s področja elektronike, elektrotehnike, računalništva.

4. PROJEKTI IZ FIZIKE IN TEHNIKE

Izbirni predmet projekti iz fizike in tehnike je v predmetniku 9-letne osnovne šole umeščen v 9. razred.

Seznam izbirnih predmetov

Idealno je fiziko poučevati skozi delo na projektih, kar predlaga pričujoči predmet. Ti projekti so lahko enourni demonstracijski poskusi, ki jih izvaja učitelj v sodelovanju z učenci, lahko pa so tudi večtedenski projekti s terenskim delom.

Splošni cilji predmeta:

- učenci pridobijo novo znanje ob nalogah, ki jih samostojno in aktivno rešujejo,
- primerjajo, vrednotijo in tehtajo argumente,
- učenci se učijo medsebojnega komuniciranja.

5. PROJEKTI IZ FIZIKE IN EKOLOGIJE

Predmet učence spozna z nekaterimi osnovnimi zakonitostmi fizike in drugih naravoslovnih predmetov, tako da izvajajo preproste poskuse ali opazujejo dogajanja v naravi in jih naravoslovno razložijo. Tako učence vzpodbudi k razmišljanju o vsakdanji uporabi fizikalnih spoznanj in o medsebojnih vplivih med okoljem in človekom.

Konkretno učenci spoznajo raznolikost pojavov v ozračju (vreme in oblaki), na tleh (padavine, snežna odeja), v tleh, v tekočih in stoječih vodah. Spoznajo osnovne fizikalne količine, ki jih je mogoče izmeriti v okolju, in ugotovijo, kako rezultate interpretirati. Spoznajo, kako se energija v okolju pretvarja v različne oblike in kako jo je mogoče uporabiti. Razumejo osnovne povezave med posameznimi elementi okolja, ozračjem ter vodo in spoznavajo vire, prenašanje in ponore onesnaževanja. Pri tem so učenci opozorjeni, kako omiliti negativne vplive na okolje.

V 30-ih urah učenci napravijo okoli 15 vaj. Vaj je več in učenci jih lahko, ob dogovoru, izbirajo sami. Delo poteka pretežno individualno ali v skupini. Predmet ponuja lahkoten poglavljen uvod v poznejša resnejša naravoslovna raziskovanja.

6. LOGIKA

Je:

- triletni program (lahko eno- ali dvoletni),
- povezava: matematika, naravoslovje, vsakdanje življenje.

Seznam izbirnih predmetov

Cilji:

- razvijanje logičnega mišljenja,
- jasno in utemeljeno izražanje svojih misli,
- zagovarjanje svojih stališč,
- vztrajno in urejeno delo.

Potek:

- povezovanje izjav, sklepanje, analiziranje,
- reševanje nalog: kratke, zabavne, sestavljene,
- samostojno sestavljanje nalog,
- prostovoljno sodelovanje na tekmovanju.

7. MATEMATIČNE DELAVNICE

Pri predmetu matematična delavnica se učenci ukvarjajo z dejavnostmi, povezanimi z matematiko, ter izmenjujejo svoje ideje in razumevanje matematike s sovrstniki in z učiteljem.

Čeprav se matematična delavnica pomembno navezuje na pouk matematike, so temeljne razlike med obema. Pri rednem pouku je poudarek na oblikovanju matematičnih pojmov ter na pridobivanju osnovnih proceduralnih in problemskih znanj. V matematični delavnici pa je pomembno, da učencem na zanimiv način skušamo prikazati uporabo znanj, obravnavanih pri rednem pouku. Vključujemo tudi izkustveno učenje vsebin, s katerimi se učenci srečajo kasneje pri rednem pouku in matematične vsebine navezujemo na doživljanje učencev ter matematična znanja poglobljamo v smereh, ki niso neposredno povezane z delom pri pouku. Tudi metode dela so drugačne, prilagojene interesom in sposobnostim učencev. Tako se poslužujemo samostojnega dela, samostojnega ali skupinskega preiskovanja, aktivnega pridobivanja izkušenj (risanje, tlakovanje, igranje, modeliranje z materiali) itd. vendar si vseskozi prizadevamo za matematično refleksijo.

Predmet je namenjen učenkam in učencem različnih matematičnih sposobnosti.

Matematična delavnica je sestavljena iz treh enoletnih izbirnih predmetov :

- Matematična delavnica 7 (Logika, Štetje, Nenavadna aritmetika, Tlakovanja)
- Matematična delavnica 8 (Zgodovina matematike, Drugačna geometrija, Miselne igre in zanimivi miselni postopki, Geometrija s prepogibanjem papirja)
- Matematična delavnica 9 (Diofantske enačbe in aritmetične uganke, Telesa in prostor, Matematična šifriranja, Fraktali)

Seznam izbirnih predmetov

Učni načrt vsebuje 12 sklopov, ki med seboj niso ozko povezani, se pa vsi smiselno navezujejo na redni pouk matematike. Učitelj v vsakem razredu izbere tri ali štiri od predlaganih sklopov iz učnega načrta in jih po potrebi prilagodi ter dopolni. Učenec naj načeloma obiskuje delavnico, ki se navezuje na razred, ki ga učenec obiskuje. Seveda pa so možne smiselne izjeme.

Učenec lahko obiskuje delavnico za osmi ali deveti razred tudi, če ni bil udeležen v predhodnih matematičnih delavnicah.

8. OBDELAVA GRADIV

Je:

- enoletni, dvoletni ali triletni program (les, kovine, umetne snovi),
- povezava: tehnika in tehnologija, ekonomika, organizacija dela.

Cilji:

- spoznavanje gradiv ob oblikovanju in izdelavi predmeta,
- spoznavanje načinov oblikovanja, načrtovanja, obdelovalnih postopkov, izbire strojev, orodij in pripomočkov,
- navajanje na delo v skupini, urjenje motorike rok in telesa,
- kritično in objektivno vrednotenje dela.

Potek:

- načrtovanje uporabnega izdelka,
- izbira gradiva, orodja in strojev,
- izdelovanje izdelka,
- vrednotenje dela.

9. OKOLJSKA VZGOJA

Z izbirnim predmetom, ki ga ponujamo želimo mladi generaciji privzgojiti razmišljujoče in odgovorno stališče do naraščajočih okoljskih problemov, ki povezuje razumevanje, čustveno prizadetost in smotno akcijo. Gre za zmožnost, da tako kot pri opredeljevanju kot tudi reševanju okoljskih problemov, gledamo celostno in sistematsko.

Seznam izbirnih predmetov

Splošni cilji, ki jih skušamo z učenci zajeti pri okoljski vzgoji so:

- da se učenci ob neposrednem stiku z naravnim okoljem zavedo njegove vrednosti, ranljivosti, razvijajo občutek za lepoto in občudovanje ter željo po ohranjanju okoljskih vrednot,
- da spoznajo, da je večina okoljskih problemov posledica človekovih posegov v naravne procese, razumejo soodvisnost med zdravjem in dobrobitjo ljudi,
- da se učijo razmišljati o posledicah današnjega ravnanja za prihodnost, spoznajo pomen in načine gospodarnega ravnanja z naravnimi viri.

IZVEDBA: Vsebinski sklopi voda, zrak, energija, tla in biotska raznovrstnost predstavljajo prvo raven, vsebinski sklopi okolje kot povezan sistem, okolje danes, včeraj, jutri in okolje in način življenja pa drugo raven. Vsako šolsko leto z učenci izberemo in obravnavamo probleme iz dveh sklopov; enega iz prve ravni, drugega pa iz vsebinskih sklopov druge ravni v skupnem obsegu 35 (32) ur.

METODE DELA: razprave, diskusije, didaktične igre, problemski pouk, opazovanje in eksperimenti, projektno učno delo, igre vlog, simulacije, okoljske akcije.

10. RAZISKOVANJE ORGANIZMOV V DOMAČI OKOLICI

Učenci:

- poglobljeno spoznajo odnose med živimi bitji in njihovim okoljem,
- spoznajo načine onesnaževanja kopnega, vode in zraka,
- seznani se z vplivi tehnologij, tehnik in drugih dejavnosti sodobnega gospodarjenja na naravne ekosisteme in bivalno okolje človeka,
- z metodami neposrednega opazovanja ter laboratorijskega dela in terenskega dela, učenci vzpostavijo neposredni stik z živimi bitji,
- pridobivajo, utrjujejo in poglobljajo osnovno znanje o živem svetu ter dogajanju v okolju, da lažje razumejo ekološke zakonitosti in okoljevarstveno problematiko,
- izoblikujejo si pozitiven odnos do narave in se zavedo potrebe po ustreznem ravnanju z okoljem in po njegovem varovanju.

Seznam izbirnih predmetov

11. ORGANIZMI V NARAVNEM IN UMETNEM OKOLJU

Učenec:

- spozna negativne posledice človekovih posegov in njihov vpliv na okolje ter rušenje biološkega ravnovesja,
- spozna pomen biodiverzitete za okolje,
- spozna osnove gojenja organizmov v vivariju, akvariju, terariju,
- doseže čim višjo raven odgovornosti do gojenih živali,
- pridobiva znanja na lastnih raziskovanjih in opazovanjih.

12. RASTLINE IN ČLOVEK

Učenec:

- spozna zgodovinsko povezanost rastlin s človekom,
- seznani se z načinom nabiranja, priprave in uporabo zdravilnih rastlin,
- spozna pomen z zakonom zavarovanih rastlin,
- seznani se z zdravilnimi rastlinami v okolju in z njihovimi učinkovinami na zdravje ter njihov omejen obseg uporabe,
- spozna okrasne rastline, njihovo negovanje in vzdrževanje.

13. POSKUSI V KEMIJI (POK)

Jedro izbirnega predmeta POK predstavljajo eksperimenti v vsej svoji celovitosti. Učenci vsako uro izvedejo vsaj en eksperiment, samostojno ali v majhnih skupinah. Nekaj eksperimentov, ki smo jih že izvedli: ločevanje zmesi, destilacija vina, kristalizacija, določanje gostote snovi, pridobivanje ogljikovega dioksida, gasilni aparat iz jajčnih lupin, pokalni plin, sublimacija joda, sinteza železovega sulfida, sežig magnezija, izdelava prazničnih iskric, črni smodnik, razkroj kalijevega permanganata, razkroj vodikovega peroksida, dokaz kisika, absorbcija na aktivnem oglju, utekočinjeni plini in izdelava sladoleda.... Sledijo pa še elektroliza, titracija, izdelava mila, izdelava preprostih steklenih izdelkov...

Seznam izbirnih predmetov

Pri delu uporabljamo varnostne liste, zloženke, plakate, leksikone, knjige in medmrežje. Učenci delajo eksperimente po pisnih in ustnih navodilih, sami pripravijo večino potrebnega in se tudi sami primerno zaščitijo (zaščitni predpasnik, očala, rokavice). Rezultate in opažanja zapisujejo na delovni list. Delo je zanimivo in pestro, vendar pa zahteva resnost.

Predmetu je namenjena ena ura tedensko.

Splošni cilji:

- utrdijo in poglobijo znanje, razumevanje in uporabo kemijskih vsebin s pomočjo samostojnega eksperimentalnega dela,
- razvijajo spretnosti in veščine za varno in učinkovito delo,
- seznanijo se z raznolikimi vidiki dela v kemijskem laboratoriju,
- urijo se v osnovnih tehnikah laboratorijskega dela,
- razvijajo sposobnosti načrtovanja, izvajanja, opazovanja, zbiranja, beleženja, analize, postavljajo zaključke in ocenijo smiselnost rezultatov.

14. IZBIRNI PREDMET ZA UČENCE 9.RAZREDA- KEMIJA V ŽIVLJENJU (KEŽ)

Izbirni predmet je na urniku enkrat tedensko, vsebina predmeta je razdeljena v tri sklope:

- SNOVI TEKMUJEJO-KROMATOGRAFIJA
- SVET BREZ BARV BI BIL DOLGOČASEN- SPOZNAVANJE NARAVNIH BARVIL
- KEMIJA TUDI DIŠI- ETERIČNA OLJA

Učenci:

- spoznajo, da so metode ločevanja zmesi in analize sestavin zmesi ključne tako v kemijskem raziskovanju kakor tudi v medicini, kmetijstvu in industriji za čiščenje in analize plinov, prsti, voda, proteinov, ogljikovih hidratov, barvil, nafte in zemeljskega plina, v medicinski diagnostiki in podobno
- s povezovanjem znanj iz kemije, biologije, fizike, zgodovine, umetnosti in gospodinjstva preučijo naravna barvila in eterična olja, njihovo kemijsko zgradbo, izolacijo, lastnosti in uporabo ter vplive na celostni družbeni razvoj
- spoznajo in preverijo pomen poskusov v raziskovanju, se naučijo načrtovati poskuse, zbirati in vrednotiti ter predstavljati podatke
- naučijo se uporabljati baze podatkov in programe za tridimenzionalne prikaze zgradbe molekul
- spoznavajo ključna načela sodelovalnega učenja in se naučijo sinteze podatkov v smiselne celote in načinov predstavljanja dosežkov

Seznam izbirnih predmetov

15. RAČUNALNIŠKI PREDMETI

Pouk računalništva je v devetletni šoli organiziran v treh stopnjah, ki se med seboj nadgrajujejo. Prva stopnja se imenuje UREJANJE BESEDIL in ustreza začetnemu pouku računalništva, druga stopnja je nadgradnja prve in se imenuje RAČUNALNIŠKA OMREŽJA, ta ustreza nadaljevalnemu nivoju znanja, zadnja, tretja stopnja, MULTIMEDIJA, ustreza izpopolnjevalnemu nivoju računalniškega znanja. Načelno naj bi učenci začeli s predmetom urejanje besedil, nato prešli na omrežja in na koncu na multimedijo. S poukom računalništva lahko učenci začnejo v kateremkoli razredu tretje triade, to je v 7., 8., ali 9. razredu. Tako so pri pouku lahko učenci zbrani iz različnih razredov. Ime nivoja ne pomeni vsebine, temveč samo poudarek na določeni snovi. Pomembnejši sklopi, na katerih učenci na vseh stopnjah pridobivajo znanje, so: urejanje besedil (Word), delo s preglednicami (Excel), slikovno oblikovanje (CorelDraw, Slikar, FrontPage Image Editor...), delo z datotekami (Raziskovalec, Win...), delo v Spletu (MS FrontPage, MS Outlook, ...), programiranja (makro ukazi in programiranje v VisualBasic for application, Logo, HTML). Pouk je prilagojen predznanju učencev. Učenci nadgrajujejo svoje znanje od tam, do koder so, v dosedanjem spoznavanju računalništva, prišli. Delo je večinoma individualno, redkeje v dvojicah. Ogrodje dela je problemsko zasnovan pouk, torej se pričakuje na koncu nek uporaben izdelek. Učenci lahko s svojimi željami in idejami usmerjajo vsebino pouka.

16. NAČINI PREHRANJEVANJA

Cilji predmeta: učenci spoznajo načela zdrave prehrane z vidika varovanja in ohranjanja zdravja, spoznajo načine prehranjevanja v različnih starostnih obdobjih življenja in prehrano v izrednih razmerah. Z načinom prehranjevanja označujemo različne vrste prehrane ljudi – tradicionalno, ki temelji na narodnih jedeh, in drugačno, ki vključuje vegetarijanstvo, makrobiotiko in bio prehrano. V različnih starostnih obdobjih organizem potrebuje drugačne hranilne snovi v drugačnih razmerjih. Učenci spoznajo tudi prehrano v izrednih razmerah, ki je vezana na okolje in stanje, v katerem smo v danem trenutku. Takrat je zelo pomembno poznati načine, kako se oskrbeti s hrano iz trenutno dostopnih virov, da vseeno zadostimo potrebam organizma.

Predmet se izvaja v učilnici gospodinjstva, prehrana v posebnih razmerah pa tudi v naravnem okolju.

Seznam izbirnih predmetov

17. SODOBNA PRIPRAVA HRANE

Cilji predmeta: učenci spoznajo pomen zdrave hrane, ki nam zagotavlja in ohranja zdravje. Učijo se o pomenu varne, varovalne in uravnotežene prehrane ter spoznajo načine priprave. Razvijajo sposobnosti uporabe, povezovanja in tvornega mišljenja za preudarno odločanje o lastni prehrani v smislu zagotavljanja znanja. Spoznajo hranilne snovi, ki jih mora vsebovati celodnevni obrok, da zadostimo potrebam organizma. Potrebe po hranilnih snoveh se naučijo razporediti na posamezne obroke in opredeliti nepravilnosti v zvezi s prehranjevalnimi navadami, ki lahko slabšajo zdravje ali so vzrok različnih bolezni. V povezavi z vsemi do sedaj naštetimi dejavnostmi se pri praktičnih vajah seznani s tehnološkimi postopki priprave jedi, kjer bi zaradi nevednosti lahko povzročili spremembe glede hranilne vrednosti, jedi pa morajo ustrezati kriterijem zdrave prehrane.

Pri načrtovanju prehrane upoštevamo tudi prehrabne navade in jih opredelimo kot koristne oziroma škodljive, še posebej poudarimo vlogo zajtrka za uspešen delovni dan.

18. ŠAH

Izbirni predmet šah je sestavljen iz treh delov: šah 1 – šahovske osnove, šah 2 – šahovsko kombiniranje in šah 3 – šahovska strategija. Posebej bi rad poudaril, da za šah 1 – šahovske osnove ni potrebno imeti predznanja. Imena povedo tudi vsebino dela pri posameznem sklopu.

19. IZBRANI ŠPORT – NOGOMET

Praktične vsebine:

- spopolnjevanje osnovnih in učenje zahtevnejših tehničnih elementov: elementi brez žoge (odkrivanje, varanje, skoki), elementi z žogo (poigravanja, vodenja, varanja, podajanja, sprejemanja, odzemanje žoge, udarjanja),
- spopolnjevanje osnovnih in učenje zahtevnejših taktičnih elementov: odkrivanje in napadanje v igrah 3a, 2a, 3:2, dvojna podaja, igra 2:2 v omejenem prostoru, igra 5:5 do

Seznam izbirnih predmetov

7:7 na dvojce malih vrat z individualnim in conskim pokrivanjem,

- vodena igra, igra na dveh do treh igralnih mestih.

Teoretične vsebine:

- pravila igre, sodniški znaki.

Raven znanja:

- uspešna uporaba osnovnih in zahtevnejših tehničnih ter taktičnih elementov v igri, obvladovanje nalog igralcev na posameznih igralnih mestih.

20. ŠPORT ZA SPROSTITEV

Praktične vsebine:

- aerobika (osnovno gibanje – osnovni koraki, poskoki, povezovanje elementov v koreografije),
- elementi joge (osnove asane),
- sproščanje,
- družabni plesi,
- gimnastika (akrobatika, vaje na orodju, preskoki, skoki na mali prožni ponjavi, ritmika).

Teoretične vsebine:

- vaje za pravilno držo,
- vaje za moč in gibljivost,
- pomoč pri varovanju,
- kultura obnašanja na družabnih in plesnih prireditvah,
- vpliv športnega udejstvovanja na zdravje.

Raven znanja:

- aerobika (skupinska in individualna koreografija),
- joga (osnove asane),
- družabni ples (sestaviti in predstaviti 1 ples),
- gimnastika (vaje na parterju, vaja na bradlji in gredi, osnovni skoki na MPP, skrčka in raznožka čez kozo).

Seznam izbirnih predmetov

21. ŠPORT ZA ZDRAVJE

ODBOJKA, ATLETIKA

Praktične vsebine:

ODBOJKA:

- spopolnjevanje osnovnih tehničnih elementov (zgornji in spodnji odboj, spodnji servis),
- učenje zahtevnejših tehničnih in taktičnih elementov (podaja, sprejem servisa, zgornji servis, napadalni udarec, enojni in dvojni blok),
- igralne različice 2:2, 3:3 na različnih velikostih igrišča, igra 6:6 na skrajšanem in normalnem igrišču.

ATLETIKA:

- spopolnjevanje tehnike teka,
- skok v daljino iz deset do dvanajst koračnega zaleta,
- met žogice z zaletom.

Teoretične vsebine:

ODBOJKA:

- pravila igre,
- sodniški znaki,
- spoznati pomen redne športne vadbe.

ATLETIKA:

- spremljanje srčnega utripa,
- pomen redne športne vadbe,
- metodični postopki za učenje skoka v daljino in meta žogice,
- sredstva atletske vadbe za razvoj različnih gibalnih in funkcionalnih sposobnosti).

Raven znanja:

ODBOJKA:

- uspešna uporaba osnovnih in zahtevnejših TE in TA elementov v igri 6:6 na normalnem igrišču.

ATLETIKA:

- učenci znajo skočiti v daljino z izmerjenega zaleta,
- učenci znajo metati žogico iz zaleta.

Seznam izbirnih predmetov

22. ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI

Kdaj ga lahko izbereš?

Izberete ga lahko v 8. razredu devetletke.

Kaj je pri izbirnem predmetu posebnega?

Vsebine pri predmetu so zelo povezane s snovjo pri geografiji v 8. razredu, tako, da se zelo izpopolni znanje iz geografije. Spoznavali boste življenje ljudi v oddaljenih krajih, ki jih poznate preko fotografij. Pri delu boste uporabljali računalnik, izdelali spletne predstavitve in spletno stran, ki bo dostopna drugemu učencem in učenkam iz drugih celin ali oddaljenih krajev. Prav tako bomo povabili nekoga (alpinista, turističnega vodiča,...), ki vam bo predstavil svoje dogodivščine v neznani pokrajini. Ogleдали si boste filme, izdelovali makete in modele.

DRUŽBOSLOVNO HUMANISTIČNI PREDMETI

1. FILOZOFIJA ZA OTROKE

Filozofija za otroke je skupno ime za obvezni izbirni predmet v zadnjem triletju, ki obsega 105 ur pouka oziroma 1 uro tedensko. Predmet poznejših let se navezuje na prejšnja, nadgrajuje že vpeljano, vendar je vsako leto samostojna celota, ki ne zahteva udeležnosti pri pouku leto poprej. Predmet je vsako leto poimenovan glede na specifično vsebino. V sedmem razredu se imenuje Kritično mišljenje, v osmem Etična raziskovanja, v devetem Jaz in drugi.

Filozofija za otroke je po vsem svetu prisoten in didaktično zelo dodelan filozofski program, ki ob obravnavi različnih filozofskih problemov meri predvsem na samostojno mišljenje učencev in razvoj višjih miselnih in komunikacijskih sposobnosti. Otroci se pri pouku filozofije za otroke srečujejo s filozofskimi problemi skozi zgodbe, ki so jim blizu, saj skozi pripoved o vsakdanjih situacijah predstavljajo vprašanja, ki se jih otroci lotevajo v medsebojnem dialogu. S tem razvijajo tudi sposobnost argumentiranega izražanja

Seznam izbirnih predmetov

svojih mnenj ter pripravljenost prisluhniti drugačnim mnenjem sošolk in sošolcev. Pouk filozofije za otroke zato temelji na razmišljanju, ustvarjalnem in radovednem otroku, čigar mnenje bo pri učnih urah dobrodošlo in nepogrešljivo. To pa tudi pomeni, da glavne besede pri pouku nikakor ne bo imel učitelj, ampak jo bo imel lahko vsak udeleženec, ki bo sodeloval v pogovoru. Filozofija za otroke je zaradi povedanega zlasti in bistveno filozofiranje z otroki, je skupinsko, ustvarjalno delo.

Vsebina izbirnega predmeta je filozofiranje z otroki. Filozofiranje nam ne bo pomenilo nerazumljivo govorjenje o težkih in čudnih temah, ampak nam bo pomenilo zlasti pogovarjanje o vprašanjih, ki si jih zastavljamo vsi – in to že od naših najzgodnejših let. Takšna vprašanja so na primer: kdo je prijatelj? Kako veliko je veselje? Kako naj ravnam, da bom delal dobro? Zakaj mi neka pesem ugaja? Kaj mi pomeni beseda »svo-boda«? Kako naj ravnamo, da bomo pravični?

Izhodišče pouka je vsako leto druga čitanka z zgodbami iz življenja otrok, na katerih se pri pouku gradi vodeni dialog. Čitanke sicer ponujajo podrobno razdelavo vsebine učnih ur, vendar je ne zapovedujejo, ker lahko učenci kadarkoli odprejo svoje probleme. Bistvo programa je ravno v tem, da potem učne ure ni vnaprej določen, temveč je ura rezultat skupnega raziskovanja učencev, ki se razvije ob branju filozofske čitanke.

Splošni cilji filozofije za otroke:

- filozofsko raziskovanje etičnih, socialnih, spoznavnih in ontoloških problemov,
- razvijanje avtonomnega, kreativnega, kritičnega, refleksivnega mišljenja,
- razvijanje domišljije in kreativnosti,
- razvijanje kulture dialoga (izražanje in zagovor lastnih stališč, mnenj, poslušanje, upoštevanje stališč drugih ...),
- razvijanje miselnih spretnosti (oblikovanje mnenj, analiziranje, sintetiziranje, primerjanje, klasificiranje, postavljanje vprašanj, iskanje hipotez, izpeljevanje, odkrivanje predpostavk in posledic, reševanje problemov).

2. GLASBENI IZBIRNI PREDMETI

Temeljni namen glasbenih izbirnih predmetov je, da učenci uresničujejo svoje interese za glasbeno umetnost in kulturo. Omogočajo ustvarjalnost in raziskovanje, kar spodbuja in navaja na trajno sodelovanje v glasbeni kulturi. Predmeti so zasnovani tako, da v njih lahko uspešno sodelujejo učenci z različnimi glasbenimi zmožnostmi in izkušnjami. Uresničujejo se v izbirnih predmetih ansambelska igra, glasbena dela in glasbeni projekt.

Seznam izbirnih predmetov

Splošni cilji glasbenih izbirnih glasbenih predmetov so:

- učenci ob glasbenih vrednotah spoznavajo pomen uresničevanja kulturnih potreb;
- se ob glasbi sproščajo in se z njo ukvarjajo tudi v prostem času;
- ob glasbi razvijajo ustvarjalnost in odgovornost za skupno sodelovanje ter vrednotijo dosežke.

ANSAMBELSKA IGRA: Učenci poustvarjajo vokalne, instrumentalne in vokalno-instrumentalne vsebine, ki jih na začetku dejavnosti izberejo skupaj z učiteljico. Pri tem uporabljajo glasbila Orffovega instrumentarija, sintetizator in kitaro po svojih zmožnostih. S tem se navajajo na samostojno vrednotenje glasbenih del, vrednotijo napor pri usvajanju tehnike igranja, znajo se orientirati v izbranih partiturah, znajo izražati svoje ustvarjalne zamisli z različnimi glasbenimi sredstvi, znajo zapisati lastne zamisli ter se navajajo na javno izvajanje.

GLASBENA DELA: Učenci spoznavajo tematske sklope različnih glasbenih slogov, zvrsti in žanrov. Po dogovoru bodo obiskovali izbrane glasbene prireditve. Znali bodo poiskati informacije o glasbi v literaturi in preko spleta. Spoznali bodo medijske glasbene programe ter oblikovali osebno zbirko zvočnih posnetkov. Tako se bodo navajali na sprejemanje obsežnejših glasbenih del ter razvijali sposobnost presoje in vrednotenja glasbenih dosežkov.

GLASBENI PROJEKT: Učenci bodo uresničili glasbeni projekt od zasnove do izvedbe. Oblikovali bodo glasbeno pravljico ali legendo z elementi muzikala, za katero se bodo z učiteljico dogovorili na začetku dejavnosti. V projektu bodo povezali različne umetniške zvrsti, raziskali določena glasbena in druga umetniška izrazna sredstva in se jih ob pomoči sodobnih glasbenih medijev naučili izvajati. Projekt bodo ob koncu šolskega leta predstavili javnosti.

3. GLEDALIŠKI KLUB

Gledališki klub je predmet, ki ga lahko učenci izberejo v 7., 8. in 9. razredu. Vsebine predmeta želijo učence navdušiti in usposobiti za

- iskanje odgovorov na vprašanje o tem, kaj je in kakšno je gledališče,
- ustrezno gledanje gledaliških predstav,
- samostojno razčlenjevanje dramskih besedil,
- oblikovanje krajših dramskih prizorov.

Učenci bodo spoznali, kaj je gledališče, katere dejavnosti potekajo v njem, poklice, ki so z gledališčem povezani, ugotovili bodo, kako predstava nastaja, seznanili se bodo z

Seznam izbirnih predmetov

vrstami dramskih besedil itd. Na izkustveni ravni se bodo srečali z dramskimi improvizacijami, tehnikami igranja, pantomimo, gledališko uprizoritvijo.

4. LITERARNI KLUB

Literarni klub je predmet, ki ga učenci lahko izberejo v 7., 8. ali 9. razredu. Predmet je namenjen učenecem, ki radi berejo in literarno ustvarjajo, saj se pri predmetu literarni klub srečajo z branjem in ustvarjanjem novih leposlovnih besedil.

V okviru bralnega kluba učenci berejo leposlovna besedila, ki jih lahko izberejo sami ali pa jim jih svetuje učitelj. Ob branju spoznavajo raznovrstno leposlovno ter poljudno-znanstveno literaturo, besedila primerjajo, se o prebranem pogovarjajo, predstavljajo in utemeljujejo svoja stališča, seznanjajo se s sodobno besedno umetnostjo, pišejo dnevnike branja.

Pri leposlovnem pisanju učenci ustvarjajo doživljajska in domišljajska besedila (npr. pesmi, pripovedna besedila), pišejo poustvarjalna besedila (igranje z besedami in njihovo zvočno sliko, posnemanje in spreminjanje znanih književnih del ipd.), pišejo o svojem doživljanju književnosti (dnevnik branja). O prebranem pišejo strokovna in publicistična besedila o književnosti.

5. RETORIKA

Ta predmet lahko izbereš v 9. razredu osnovne šole, pri njem se učiš javnega nastopanja in izražanja svojih stališč. Ni važno le, kaj želiš povedati, pomembno je tudi, kako to narediš. Izbrati moraš primerne besede, jih povezati na izviren način, jih izreči prepričljivo in pri tem paziti tudi na nebesedni jezik.

Učenci poslušajo, berejo in razčlenjujejo besedila drugih ter tvorijo lastna govorjena in pisna besedila. S tem razvijajo svoje sporazumevalne spretnosti v različnih govornih položajih. Ob zanimivih vajah si širijo besedišče, oblikujejo lasten slog, se učijo ustrezno izražati glede na okoliščine, pazijo na govorico obraza, rok ... Naučijo se uspešnega prepričevanja in utemeljevanja, kar lahko s pridom uporabijo pri vseh drugih šolskih predmetih in v življenju na sploh.

Seznam izbirnih predmetov

6. ŠOLSKO NOVINARSTVO

Šolsko novinarstvo je predmet, ki je na izbiro v 7., 8. ali 9. razredu. Učenci prebirajo časopisne članke, urejajo mapo z izrezki iz časopisa, ki jih opremijo z opombami. Spoznajo vest, anketo, intervju, poročilo, reportažo in druge novinarske vrste. Razdelijo si različne zadolžitve v uredniškem odboru razrednega lista: novinar, glavni urednik, likovni urednik, fotograf, ilustrator ... Zastavijo koncept razrednega lista, potem pa zanj pišejo članke, ga likovno in tehnično uredijo, mu izberejo ime, naredijo reklamno akcijo in ga prodajajo. S prispevki sodelujejo tudi v šolskem glasilu. Mladi novinarji spremljajo radijski in televizijski informativni program in ga kritično presojujejo. V razredu zaigrajo intervju, pripravijo okroglo mizo, posnamejo tudi zvočno glasilo ali TV-dnevnik. Kot raziskovalci slovstvene folklorne se odpravijo tudi na teren in zbirajo anekdote iz šolskih klopi, besedila otroških iger, izštevance, uganke.

7. LIKOVNA SNOVANJA

Izbirni predmet likovne vzgoje - likovno snovanje je s svojimi vzgojno-izobraževalnimi nalogami pomemben dejavnik, ki dopolnjuje vsebine rednega predmeta likovna vzgoja. Oblikuje pomembne osebnostne dejavnike učenca: emocionalne, socialne, motorične in spoznavne. Vsebine predmeta so po posameznih področjih zasnovane na temeljnih likovnih pojmi, ki jih učenec usvaja in nadgrajuje glede na svojo likovno zmožnost. Celotna dejavnost predmeta temelji na odkrivanju in razvijanju učenceve ustvarjalnosti. Predstavlja nadaljevanje in usmerjanje likovnega raziskovanja sveta, odkrivanje posebnosti likovnega izražanja in njeno nadgrajevanje ter poglobljanje poslušnosti tako za likovna dela umetnikov, kakor tudi uporabnih predmetov v okolju. Pomemben cilj predmeta je priprava učenca na sodelovanje v kulturnem življenju ožjega in širšega okolja in razumevanje sodobne vizualne komunikacije.

Ob komunikaciji in interakciji z učiteljem pri teoretičnem in praktičnem delu učenec pri predmetu razvija občutljivost zaznavanja, likovnoustvarjalno mišljenje, čustva, vizualni spomin, domišljijo in motorične spretnosti. Z likovno izraznimi sredstvi v različnih materialih predstavijo miselne modele predmetov in pojavov iz narave in okolja na sproščen in ustvarjalen način in osmislijo teoretično delo.

Seznam izbirnih predmetov

8. NEMŠČINA

V času vse intenzivnejšega svetovnega povezovanja ima tuji jezik čedalje večji pomen tudi v vzgoji in izobraževanju. Še posebej velja to za nemščino, jezik naših sosedov Avstrijcev, in ne nazadnje ne tako oddaljenih Nemcev ter Švicarjev.

Zato ima v osnovni šoli nemščina kot tuj izobraževalni jezik splošnoizobraževalni in posebni pomen.

Znanje in jezikovne sposobnosti, ki jih učenci usvajajo in razvijajo pri pouku tujega jezika, so najprej pomembne zaradi neposredne uporabnosti za učence, pozneje za njihovo poklicno in nenehno izobraževanje. Tako, že poleg na prvi pogled očitnih uporabnih značilnosti, pouk nemščine tudi neposredno prispeva k spoznavnemu razvoju učencev in širjenju njihove vednosti o možnostih jezikovnega sporazumevanja ter spoznavanja tujih kultur. Z navajanjem k jezikovni interakciji pa razvija tudi njihove sposobnosti navezovanja osebnih, družbenih in medkulturnih stikov, ki so pomembni za življenje v skupnosti.

Vsebine, ki jih učenci slušno, bralno in govorno ter pisno obdelajo pri nemščini 1 so: šola, družina, prosti čas, datum, letni časi prazniki in barve. Pri tem se naučijo nekoga pozdraviti, opravičiti se, predstaviti sebe in člane družine, opisati delo v šoli, napisati kratko pismo ipd.

S spoznavanjem podobnosti in razlik med slovenskim, nemškim in angleškim jezikovnim sistemom si razvijajo svojo jezikovno zavest ter medkulturno vedenje.

9. FRANCOŠČINA

Kdaj ga lahko izbereš?

Izbereš ga lahko v 7., 8. ali 9. razredu devetletke.

Kaj je pri izbirnem predmetu posebnega?

Francoski jezik je eden izmed dveh delovnih jezikov Organizacije Združenih Narodov in Evropske Unije ter drugi najbolj uporabljen jezik Evrope. Potrebe po znanju tega jezika, tako v stikih Slovenije z Evropsko Unijo kot v okviru mednarodnih gospodarskih izmenjav, so velike in hitro naraščajo. Enako je na področju izobraževanja. Znanje francoskega jezika nudi ne le širše možnosti pri študiju in v poklicnem življenju, temveč učenca tudi osebno bogati, saj mu odpira vrata v eno najzanimivejših in najbogatejših

Seznam izbirnih predmetov

kultur sveta: v francosko zgodovino, književnost, umetnost in znanost.

Kaj se boš pri izbirnem predmetu naučil?

S sodobnim načinom obravnave tematskih sklopov (interaktivne računalniške naloge, komunikacijski dialogi, družabne igre, video posnetki,.....) boste spoznali naslednje vsebine: vsakdanje situacije (v restavraciji, v hotelu, na letališču, na železniški postaji, iskanje poti ali kraja), osebni podatki, družina, prijatelji, stanovanje, šola, mesto, promet, šport, glasba, igre, prosti čas, oblačila, prehrana, zdravje, čas, praznovanja, živali, rastline, počitnice, potovanja, kulturne zanimivosti ter besedišče in aktualni dogodki po zanimanju in izbiri učencev.

10. TURISTIČNA VZGOJA

Turizem smo ljudje, Slovenija pa je turistično zanimiva dežela. Prihodnost naše države ima lepo priložnost v razvoju turizma. Predmet skuša učencem spodbuditi zanimanje za turizem kot možno izbiro poklicnega dela, vključevanja v razvoj kraja, ohranjanja naše naravne in bogate kulturne dediščine.

Predmet povezuje in nadgrajuje znanje, ki so ga učenci pridobili pri geografiji, zgodovini, slovenščini, gospodinjstvu, likovni in glasbeni vzgoji, naravoslovju ter pri interesnih dejavnostih, zlasti pri turističnem krožku.

Učenci spremljajo domači kraj, razmišljajo o turističnem razvoju, opravljajo terensko delo, obišejo turistično agencijo, kuhajo, pripravijo radijski in TV oglas, prospekt itd. Delo je pestro in zanimivo, spoznavajo ljudi, razvijajo sposobnost javnega nastopanja in kulturnega pogovora.

Raziskujemo, bogatimo sebe in druge.

11. VERSTVA IN ETIKA

Izbirni predmet VERSTVA IN ETIKA navaja in pripravlja učence, da zrelo premišlujejo ter se sproščeno in spoštljivo pogovarjajo o religiji ter osebnih in družbenih vprašanjih, ob katerih se pojavlja. Z vidika nadaljnjega izobraževanja se bo učencem tovrstno znanje zlasti obrestovalo pri družboslovnih predmetih, predvsem slovenskem jeziku in književnosti, zgodovini, geografiji, filozofiji, sociologiji, saj je tovrstna tematika pogosto

Seznam izbirnih predmetov

vpeta oziroma povezana s snovjo pri teh predmetih in se pogosto predpostavlja poznavanje določenih osnov s področja verstev.

Predmet je nekonfesionalen, kar pomeni, da ne gre za uvajanje v določeno religijo in vzgajanje zanj. Ne pričakuje se pripadnost učencev in učiteljev isti veroizpovedi, niti se ne preverja verske opredeljenosti. Tako je predmet namenjen vsem: učencem, ki obiskujejo verouk in imajo doma krščansko religiozno vzgojo, pripadnikom drugih religij in učencem brez domače religiozne vzgoje in opredelitve.

Izbirni predmet VERSTVA IN ETIKA lahko učenci 9-letne osnovne šole izberejo v zadnjih treh razredih. Predmet je trileten (Verstva in etika I, II, III), a je možna izbira tudi samo eno ali dve leti. Snov pri pouku je razdeljena na določene sklope oziroma teme, med katerimi so nekatere obvezne, nekatere pa izbirne (izbere jih učitelj ob upoštevanju interesov učencev).

Verstva in etika I: 1. Verstva sveta – svetovi verstev, 2. Krščanstvo, 3. Islam, 4. Budi- zem, 5. Vzori in vzorniki, 6. Enkratnost in različnost, 7. Judovstvo, 8. Azijska verstva, 9. Tradicionalne religije, 10. Nova religiozna gibanja, 11. Reševanje nasprotij – dogov- arjanje in/ali nasilje, 12. Človek in narava.

Verstva in etika II: 1. Ljudje in verstva – religijska kultura, 2. Religije: skupnost, obredi, simboli, izkustvo, 3. Življenjska vodila religij, 4. Svoboda, vest, odgovornost, 5. Družina, 6. Prijateljstvo, ljubezen, spolnost, 7. Delo in poklic, 8. Religijske skupnosti – družbene skupnosti, 9. Magija, okultizem, religija, 10. Egocentričnost in solidarnost v stiskah, 11. Sanje, želje, cilji, razočaranja.

Verstva in etika III: 1. Biblija: Stara in Nova zaveza, 2. Krščanstvo in zahodna civili- zacija, 3. Religije in vprašanje smisla življenja, 4. Rast krščanstva in njegove delitve, 5. Razsvetljenstvo, 6. Krščanska inspiracija v delovanju pomembnih osebnosti sloven- ske zgodovine, 7. Verska (ne)strpnost, verske vojne, 8. Znanost in vera, 9. Ateizem in humanizem.

12. VZGOJA ZA MEDIJE

Pri vseh treh predmetih Tisk, Radio in Televizija učenci obiščejo medijske hiše in si ogledajo delo v uredništvu časopisa, na lokalni radijski postaji in nacionalni televiziji.

RADIO

Kdaj ga lahko izbereš?

Izbereš ga lahko v 7., 8. ali 9. razredu devetletke.

Seznam izbirnih predmetov

Kaj je pri izbirnem predmetu posebnega?

Preizkusil se boš v svojih govornih sposobnostih, saj bomo posneli več radijskih oddaj različnih novinarskih zvrsti. Obiskali bomo tudi eno od bližnjih radijskih postaj.

Kaj se boš pri izbirnem predmetu naučil?

Spoznal boš skupne značilnosti medijev, nastanek in značilnosti radia, delitev radijskih postaj, novinarsko etiko, oglaševanje in propagando, oblikovanje medijske realnosti, delo novinarja pri radiu in različnost medijskega občinstva.

Kakšne sposobnosti boš pri izbirnem predmetu pridobil?

Postal boš medijsko kritični posameznik, ki bo znal analizirati in ovrednotiti medijska sporočila, ceniti demokracijo in svobodo medijev ter prepoznati vlogo oglaševanja in propagande. Uril se boš v razmišljanju, izražanju mnenj, zastavljanju zanimivih vprašanj, poslušanju različnih mnenj in razpravljanju ter oblikovanju govornih prispevkov. Razvijal boš svoje govorne sposobnosti.

TELEVIZIJA

Pri predmetu TELEVIZIJA učenci spoznajo značilnosti tega najbolj privlačnega medija. Učenci ozavešajo učinke množičnih medijev in obravnavajo posamezne problematične teme, povezane z mediji, kot so nasilje, idoli in stereotipi.

Vzgoja za medije – televizija je enoletni predmet v sklopu treh s področja medijske vzgoje (ob tisku in radiu). Učenci ga lahko izberejo kadarkoli, saj ni omejitev glede predznanja.

Uvod v izbirni predmet je spoznavanje osnovnih teoretičnih pojmov s področja množičnega komuniciranja s poudarkom na televiziji. V nadaljevanju učenci na osnovi svojih izkušenj in ankete analizirajo gledalne navade (kdaj, kaj, kako, zakaj gledajo TV) in skušajo kritično razmišljati o svojih gledalnih navadah ter jih primerjati z drugimi skupinami ljudi.

Sledi spoznavanje kratke zgodovine nastanka televizije (tehnični dosežki, nastanek TV produkcije, prvi slovenski TV-program).

Televizijsko prikazovanje je specifično. Televizija je učencem hkrati najbližji in najpopularnejši medij. Nastanek TV oddaje ima svoja pravila, zato pričnemo s kratko analizo primera, nato pa učenci pridobijo nekaj osnov za pripravo TV scenarija ter pripravijo in posnamejo svojo oddajo (delo v skupinah).

Na osnovi tako pridobljenih izkušenj spoznavajo delo posameznih poklicnih profilov pri televiziji, proces nastanka oddaj različnih žanrov, spoznavajo moč, ki jo ima oblikovalec oddaje.

Seznam izbirnih predmetov

V drugi polovici šolskega leta obiščemo eno od TV hiš v Ljubljani, zadnje ure pa so namenjene prepoznavanju učinkov televizije na ljudi (idoli, nasilje, potrošništvo, prepričanja, stereotipi).

Tako zaokrožimo predvidene teme, preko katerih želimo učencem posredovati osnove medijske pismenosti do te mere, da bi v vsakdanjem življenju vse bolj postajali kritični TV uporabniki.

TISK

Kdaj ga lahko izbereš?

Izbereš ga lahko v 7., 8. ali 9. razredu devetletke.

Kaj je pri izbirnem predmetu posebnega?

Postaviš se v vlogo časopisnega novinarja tako, da oblikuješ novice, anketiraš, izvedeš intervju in druge oblike novinarskih zvrsti. Obiskali bomo uredništvo Slamnika. Napisali, uredili in izdali bomo šolski časopis.

Kaj se boš pri izbirnem predmetu naučil?

Spoznal boš skupne značilnosti medijev, nastanek in razvoj tiska, značilnosti kvalitetnega in popularnega tiska, novinarsko etiko, pomen izbire vsebin (da mediji niso zrcalo sveta, ampak ga oblikujejo), razlikoval boš oglase in propagando od novinarskega besedila in spoznal delo novinarja pri časopisu.

Kakšne sposobnosti boš pri izbirnem predmetu pridobil?

Postal boš kritični medijski posameznik, ki bo znal razlikovati med propagandnim in odgovornim novinarskim besedilom ter vrednotiti pomen novinarske etike in svobode medijev. Razvijal boš svoje komunikacijske veščine in sposobnosti izražanja mnenj, razpravljanja in sprejemanja različnih mnenj. Razvijal boš sposobnosti izražanja v pisni obliki.

13. ETNOLOGIJA

Izbirni predmet vsebuje dve temi: sodobnosti z razsežnostmi dediščine in srečanja s kulturami in načini življenja. Raziskuje dediščino in način življenja, primerja kulturne oblike v domačem okolju s slovenskim ozemljem in drugimi narodi. Spoznava načine raziskovanja dediščine, njenega ohranjanja, zbiranja in beleženja podatkov, odnos do dediščine. Proučuje posamezne sestavine načina življenja: otrok, otroške igre in igrače,

Seznam izbirnih predmetov

jedi, oblačila, bivališča, promet, trgovanje, plese, navade in običaje, pa tudi narodni značaj, družinsko drevo, Slovence po svetu, folklorne pripovedi.

Delo bo potekalo v učilnici, knjižnici, računalnici in na terenu.

14. DRŽAVLJANSKA KULTURA

Državljska kultura je enoletni izbirni predmet v 9. razredu osnovne šole. Združuje spoznavanje temeljnih dokumentov, listih in dogodkov, ki so povezani s človekovimi in otrokovimi pravicami, civilno-družbeno, medkulturno, politično in splošno civilizacijsko tematiko ter obravnavo aktualnih domačih in mednarodnih dogodkov ter njihovih medijskih odmevov.

Predmet državljanska kultura temelji na spoznavanju in razumevanju lastne nacionalne in kulturne tradicije, z medkulturnimi primerjavami pa učence seznaja z drugimi kulturami in družbenimi ureditvami ter jih vzgaja za medsebojno strpnost in spoštovanje različnosti.

Državljska kultura omogoča spoznavanje najpomembnejših državnih in mednarodnih družbenih in političnih institucij ter pri učencih razvija pripravljenost za odgovorno ravnanje v demokratični družbi, v šolski in lokalni skupnosti. Učence navaja na avtonomno in kritično dojanje aktualnih problemov ter razpravljanje o njihovih rešitvah.

15. UMETNOSTNA ZGODOVINA

Sklopi:

A: Kaj nam govorijo umetnine

B: Življenje upodobljeno v umetnosti

C: Oblika in slog

Izbirni predmet umetnostne zgodovine povezuje in dopolnjuje predmete likovna vzgoja, zgodovina, geografija, slovenski jezik. Temeljni cilj in namen predmeta je, da učenca vpelje v svet umetnostnih spomenikov od davnine do današnjih dni. Prek njih

Seznam izbirnih predmetov

spozna umetnost in kulturo domačega kraja in širšega okolja (Evropa). Umetnostna zgodovina razvija vizualni spomin in pomnjenje nasploh, vpliva na sproščeno, skladno razpoloženje, sprostitev in tolerantnost. Obenem razvija aktiven odnos do varovanja umetnostne in širše kulturne dediščine.

Kdaj lahko izbereš predmet umetnostna zgodovina?
Izbirni predmet lahko izbereš v 7., 8., ali 9. razredu.

Kaj je pri tem izbirnem predmetu posebnega?

Nauči te gledanja in razumevanja izbrane umetnine. Nauči te izražati svoje mnenje o umetniških delih. Uči te spoznati prvine umetnostnozgodovinske analize, različne vsebine in slogovne izraze. (Kar pomeni, da znaš prepoznati barok, renesanso, moderno...) Vse skupaj se učiš z obiski muzejev in galerij. Vse leto zbiraš vizualno gradivo, si urejaš osebni album umetnin in obiskuješ razstave.

16. RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA

Kdaj ga lahko izbereš?
Izberete ga lahko v 9. razredu devetletke.

Kaj je pri izbirnem predmetu posebnega?
Izbirni predmet vključuje veliko raziskovanja in terenskega dela v domačem kraju ali v okolici šole.

Kaj se boš pri izbirnem predmetu naučil?
S terenskim delom, orientiranjem, neposrednim opazovanjem, primerjanjem, merjenjem boste ugotavljali geološko zgradbo, značilnosti reliefa, podnebja, prsti, rastlinstva in vodovja v domačem kraju, značilnosti prebivalstva, naselij, gospodarstva, oskrbe in prometa, vplive človeka na pokrajino in varstvo okolja ter naravne in kulturne dediščine v domačem kraju.

Seznam izbirnih predmetov

Pripravljeno marca 2008

Gradivo zbrala in uredila: Milena Vidovič, ravnateljica

Oblikovala: Katarina Škofic in Ivan Mitrevski

Predstavitve izbirnih predmetov: učitelji in učiteljice OŠ Rodica

Gradivo ni lektorirano

Viri:

- Učni načrti izbirnih predmetov,
- Zakon o osnovni šoli,
- Delovno gradivo o vsebinskih in organizacijskih vprašanjih 9-letne osnovne šole.

